

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Kraljestvo domišljije

Poslovno poročilo za l. 2011

I. OSNOVNA PREDSTAVITEV IN USMERITVE ZAVODA

Lutkovno gledališče Ljubljana je osrednje slovensko lutkovno gledališče, ki izvaja lutkovne in dramske predstave za otroke, mladino in odrasle. Pretežna usmeritev javnega zavoda so mlade publike.

Javni zavod je bil ustanovljen l. 1948, delo gledališča pa temelji na stoletni tradiciji slovenskega lutkarstva.

Gledališče deluje na šestih prizoriščih, na sezono oz. leto pripravi do 10 novih predstav, letno odigra preko 700 predstav, gostuje v Sloveniji in tujini.

Organizira 2 festivala, ki se odvijata vsaki dve leti (vsako leto eden).

Izvaja programe kulturnega izobraževanja za otroke in mladino.

Eden ključnih ciljev LGL je spodbuditi interes različnih ciljnih skupin za lutkovno umetnost in afirmacija lutkarstva v okviru uprizoritvenih umetnosti in kulture nasploh.

Med pomembne naloge LGL sodi tudi kulturna vzgoja publik, v okviru katere med posebne poudarke sodi afirmacija lutk in gledališča med najstniško publiko.

Na podlagi navedenih aktivnosti se mora Lutkovno gledališče Ljubljana uveljaviti in utrditi svoje mesto kot osrednja slovenska referenčna ustanova za področje uprizoritvenih umetnosti za otroke in mlade, s tem pa tudi ena najpomembnejših za področje kulturne vzgoje. Na področju lutkarstva mora utrjevati osrednje mesto v Sloveniji in širši regiji z aktivno vlogo v strokovnih in stanovskih pobudah, projektih mreženja in izmenjav, s krepitvijo standardov kakovosti in z okrepljeno afirmacijo mednarodnega festivala Lutke.

II. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje javnega zavoda

Delovanje LGL bistveno opredeljujeta naslednji pravni podlagi:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) Ur.l. RS, št. [96/2002](#), (spremembe Ur.l. RS, št. [123/2006-ZFO-1](#), [7/2007](#) Odl.US: U-I-35/04-11, [53/2007](#), [65/2007](#) Odl.US: U-I-276/05-11, [77/2007-UPB1](#), [56/2008](#), [94/2009](#) Odl.US: U-I-278/07-17, [4/2010](#), [20/2011](#)),
- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Lutkovno gledališče Ljubljana Ur. l. RS, št. 116/2008 (sprememba Ur.l.RS št. 8/2010),

po vsebinski plati pa strateška dokumenta:

- Resolucija o Nacionalnem programu za kulturo 2008–2011 - Ur. l. RS 35/2008 (sprememba ReNPK0811-A [Ur. l. RS, št. 95/2010](#)) in
- Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2008–2011.

Poleg naštetega opredeljuje delovanje LGL še vsa zakonodaja, ki ureja javni sektor in delovanje javnih zavodov.

III. Dolgoročni cilji

Dolgoročni cilji zavoda so skladni z usmeritvami dokumentov lokalne in nacionalne kulturne politike, osrediščajo pa se v smeri kakovosti produkcije, prepoznavnosti delovanja in optimizacije delovnih procesov.

1. Dostopnost

a. cenovna dostopnost (cena vstopnic, abonmajev, šolske predstave, kulturni dnevi)

Dolgoročno se zavežujemo ostati cenovno dostopni, da ne bi prihajalo do izključevanja mladih publik zaradi slabšanja kupne moči.

Drug način krepitev obsega nizkocenovne ponudbe in povečevanja dostopnosti je sodelovanje s šolami in vrtci, tega nadgrajujemo s srednjimi šolami – v zvezi s prodajo zaključenih predstav. Marketinško ponudbo predstav za zaključene skupine dopolnjujemo s ponudbo kulturnih dni, ki so kombinacija komplementarnih programov - v sezoni 11/12 ponujamo programski paket skupaj z javnim zavodom Ljubljanski grad.

- 1. ukrep

- vzpostavitev podatkovne baze z vsemi kulturnimi koordinatorji v sferi vzgoje in izobraževanja

- 2. ukrep

- priprava posebnih edicij in programov za vrtce in šole

- *Kazalniki*

- povečanje - pokazatelji javne dostopnosti - letna poročila

b. povečanje obsega postprodukcije, zlasti gostovanj po Sloveniji

V organizaciji programa vse bolj težimo k načrtovanju smiselnih terminskih sklopov (blokovi) istih predstav, kar omogoča optimalen izkoristek v smislu števila ponovitev postavljene predstave. Nova prostorska pridobitev (Oder pod zvezdami) nam v tej smeri pomaga, saj dodatno omogoča vzporedne postavitve na različnih prizoriščih.

Utrjujemo odjemno mrežo po Sloveniji, predvsem z vzpostavljanjem stalnih odjemalcev (večdnevna gostovanja), mreža se smiselno širi tudi v zamejski prostor, kjer je LGL sicer prisotno tradicionalno.

- 3. ukrep

- priprava letnega načrta s terminskimi sklopi ponovitev

- 4. ukrep

- vzpostavitev podatkovne baze vseh organizatorjev s tehničnimi karakteristikami prizorišč

- 5. ukrep

- »dnevi odprtih vrat« za kulturne koordinatorje in organizatorje, na katerih se predstavi ponudba za prihodnjo sezono po starostnih sklopih

- *Kazalniki*

- povečanje - pokazatelji javne dostopnosti - letna poročila

2. Homogenost delovanja zavoda

a. optimiziranje delovnih procesov (delavnice, tehnika, marketing)

LGL mora postati samozadosten v smislu zagotavljanja vseh storitev, potrebnih za uresničitev posamezne produkcije. Organizacija takega ustroja mora biti usmerjena h kakovostni realizaciji končnega cilja – predstave. Ukrep pomeni izpopolnjevanje in dopolnjevanje lastnih kadrovske kapacitete, opuščanje nepotrebnih zunanjih storitev in racionalizacijo poslovanja. Obenem celovito zagotavljanje produkcijskih storitev pomeni tudi izboljšanje kapacitet za izvajanje storitev zunanjim uporabnikom (povečanje obsega lastnih prihodkov).

b. poenotenje dveh ansamblov in ekip na način preseganja in hkratnega ohranjanja obeh specifik

Gre tako za strukturni kot tudi za programski cilj, doseganje obeh je dolgotrajno. Po eni strani pomenijo procesi v tej smeri priznanje lutkovnega gledališča kot enakovredne uprizoritvene zvrsti, po drugi strani pa gre za odpravo različnih produkcijskih protokolov – na način uveljavljanja dobrih praks.

Po vsebinski plati se kažejo kot primer dobre prakse produkcije predstav z mešano igralsko zasedbo (bivši GOML in LGL), s čimer bomo nadaljevali; glede na razpoložljiva sredstva se vključuje še gostujoče igralce.

- 6. ukrep

- vzdržna a racionalna kadrovska politika in dopolnitev internih podlag (zavodski pravilniki – organizacija dela, sistemizacija)

- 7. ukrep

- dogovor s Šentjakobskim gledališčem o prevzemu mizarske delavnice

- *Kazalniki*

- vzdrževanje istega števila zaposlenih, število spremenjenih internih aktov, porast na ostalih kazalnikih poslovnih rezultatov v letnih poročilih

3. Utrditev pomena LGL kot osrednje lutkovne ustanove in centra za uprizoritvene umetnosti za otroško in mladinsko publiko

LGL prevzema aktivno vlogo v združenju Unima, postalo je eden od ustanovnih članov lutkarskega združenja NEECPA (sedež v gledališču NUKU, Talin), dolgoročen cilj je utrditev vloge v vseh stanovskih združenjih in organizacijah, ki se ukvarjajo lutkami in s produkcijo za otroke in mlade in vodilna vloga v vseh projektih razvoja lutkovne stroke.

LGL je v l. 2011 prevzelo vodilno koordinacijsko vlogo v projektu kulturne vzgoje abonma KUL (Kultura-Umetnost-Ljubljana), s katerim javni zavodi s področja kulture nagovarjamo mlado publiko. Projekt bomo nadaljevali, s KUL portalom se prijavljamo kot pridruženi partnerji tudi na razpis EU Culture, sredstva bi omogočila trajnost aktivnosti.

- *8. ukrep*

- nadaljevanje dela na skupnih projektih afirmacije kulture pri mladih in aktivno iskanje partnerstev za razpise EU

- *9. ukrep*

- razvoj projekta »lutkovni muzej« - z EU partnerstvom (primeri dobrih praks) do evropskih sredstev

- *10. ukrep*

- krepitev in profilacija obeh festivalov (Lutke – mednarodni lutkovni, Zlata paličica – platforma slovenske produkcije za otroke in mlade)

- *Kazalniki*

- povečanje - število projektov, stanje muzejskega projekta – letna poročila

4. Projekti neformalnega izobraževanja

Aktivno vključevanje otrok in mladih v programe LGL obeta večji pretok in prisotnost mladih generacij v hiši in oblikuje nove generacije ustvarjalcev z afiniteto do zavoda.

V sezoni 11/12 smo ponudili 4 nove programe neformalnega izobraževanja za otroke in mlade na področju uprizoritvenih umetnosti.

- *11. ukrep*

- nadaljnji razvoj ponudbe neformalnega izobraževanja za otroke in mlade s področja kulture

- *Kazalniki*

- povečanje - število projektov, število sodelujočih – letno poročilo

5. Sodelovanje s sorodnimi akterji

Odprtost LGL do ustreznih in sorodnih zavodov daje rezultate že v l. 2011 (dve prijavi na EU Culture, sodelovanja z NVO v novih izobraževalnih programih, Kulturni dnevi, KUL abonma, sodelovanje z NVO – uporaba Odra pod zvezdami), v l. 2012 načrtujemo eno mednarodno koprodukcijo (Duda Paiva: Bestiaries, koproducenti DPC, Riksteatret in Agder teater), koprodukcijo z Lutkovnim gledališčem Maribor (Alica v čudežni deželi, rež. Matjaž Pograjc) in dodatna sodelovanja in koprodukcije z NVO.

Posebno mesto si zasluži sodelovanje z AGRFT, v sezoni oz. šol. letu 11/12 sodelujeta dva člana ansambla LGL v študijskem procesu AGRFT, kar si po eni strani štejemo v čast, po drugi strani pa obeta vključitev naših lutkarskih strokovnjakov v študijski program AGRFT povsem nove perspektive v zvezi z izobrazbo na področju lutkarstva. Sodelovanje z AGRFT je v sezoni 11/12 obrodilo tudi uprizoritveni sad – lutkovno predstavo »Lobanja, ki je žrla ljudi« (Kulturnica, 2. 10. 2011, 3 ponovitve v 2011). V prihodnjih letih smo z AGRFT dogovorjeni za podobna sodelovanja.

- *12. ukrep*

koprodukcije in druge oblike sodelovanja z nevladnimi organizacijami in javnimi zavodi, ki ustvarjajo za otroke in mlade ali delujejo na področju lutkarstva

- *Kazalniki*

- povečanje v l. 2012 do smiselnega obsega – letna poročila

6. Pridobivanje dodatnih javnih sredstev

Sodelovanje iz prejšnje točke, pa tudi siceršnja redna dejavnost LGL zadovoljuje javni interes različnih sfer in sektorjev in ne zgolj obstoječih in pretežnih financerjev (Ministrstvo za kulturo RS in ustanovitelj MOL). Glede na to, da samo kulturna vzgoja preči vsebinska polja različnih resorjev, je očitno, da bi morala tudi podpora dejavnostim pritekati iz več virov. V l. 2011 se je LGL v dveh partnerstvih prijavilo na razpis za financiranje EU Culture, tudi podpora posameznim akcijam s strani zavoda Turizem Ljubljana je že tradicionalna, v sezoni 11/12 se med posredne vire podpore delovanja zavoda vključuje še šolski resor (sodelovanje v projektu Zmajev karneval – pustovanje v LJ). Čim bolj pester razpon virov finančne podpore je v interesu zavoda, saj omogoča stabilnejše javne prihodke v obdobju negativnih javno-finančnih odklonov. Na nivoju zavodske organizacije pa zahteva fleksibilno in odprto administracijo, ki bo kos različnim postopkom financiranja.

- dosedani ukrepi

13. ukrep

- dodatna poklicna usposabljanja zaposlenih za izboljšanje kompetenc

- Kazalniki

- povečanje - podatki o prihodkih v letnih poročilih

- podatek o izvedenih usposabljanjih

7. Povečanje obsega lastnih prihodkov

Finančna kriza in trendi v smeri reforme javnega sektorja pogojujejo usmerjanje v večje pridobivanje lastnih prihodkov. **Ob stalni skrbi za obseg in kakovost izvajanja »javne službe«** je potrebno zagotoviti uravnotežen obseg »aktivnosti na trgu«. Mednje zagotovo sodi oddajanje prostorov v uporabo, organizacija in izvedba poslovnih dogodkov, ter izvajanje storitev za zunanje naročnike. V l. 2011 se je obseg tovrstnih storitev povečal, pridobili smo tudi novega sponzorja, potrebna je stalna skrb za sodelovanje z obstoječimi partnerji iz gospodarstva in iskanje novih pristopov in modelov sodelovanja. Zavodu obstaja še dovolj manevrskega prostora za pripravo novih produktov za pridobivanje lastnih prihodkov (rojstno-dnevne zabave ipd.). V l. 2012 bo izveden postopek razpolaganja z nepremičnim premoženjem – za oddajo dela preddverja v najem ponudniku gostinske ponudbe (slaščičarna).

- 14. ukrep

- priprava kakovostnih programov za vstop na trg »kongresnih dejavnosti«

- Kazalniki

- povečanje - število poslovnih dogodkov, obseg pridobljenih lastnih prihodkov iz nejavnih virov – letno poročilo

IV. Letni izvedbeni cilji

Letni izvedbeni cilji so bili v aprilu naknadno spremenjeni, zaradi potrebe ustrezne uskladitve prihodkov s finančnim načrtom, obenem je bilo ugotovljeno, da dve od programskih enot premiernega programskega sklopa nista bili produkcijsko in umetniško dovolj domišljeni. Maček Muri v režiji Saše Jovanoviča je bil tako umaknjen iz programa, Zlati šus v režiji Marka Čeha pa prestavljen v naslednje koledarsko leto. Odpovedani produkcijski enoti sta bili nadomeščeni z novimi naslovi, obenem se je v program uvrstila še koprodukcija s Slovenskim mladinskim gledališčem. Programske spremembe so bile potrjene na seji Sveta zavoda in predhodno odobrene s strani pretežnega financerja.

Napovedani kazalniki za l. 2011 (iz programskega načrta)

Kazalci:	Skupaj:	Lutke:	Drama:
Število premier:	10	6	4
Število ponovitev iz prejšnjih sezon (št.naslovov):	29	21	8
Število vseh predstav (izvedbe premier in ponovitev):	777	562	215
Število obiskovalcev:	115.590	80.740	34.850
Število prodanih vstopnic:	104.000	74.000	30.000
Število gostovanj po Sloveniji in zamejstvu:	222	146	76
Število mednarodnih gostovanj skupaj:	10	8	2
Število mednarodnih gostovanj v državah EU:	10	8	2

V. Ocena uspeha realizacije programa

1. Premiere, obnovitve in ponovitve predstav iz prejšnjih sezon:

V l. 2011 je bilo na novo uprizorjenih 11 predstav, 3 predstave so bile po več letih ponovno obnovljene (Lalanit, Vila Malina in Spet, Kosovirji!), gledališče pa je igralo skupno 32 predstav iz prejšnjih let. V korpusu premier velja izpostaviti koprodukcijo z Gledališčem Koper kot eno večjih in uspešnejših lutkovnih predstav leta in Tacamuco, ki je v tehnično nezahtevni – gostovalni verziji (predstava iz kovčka), prva predstava, ki jo igramo (s pomočjo prevajalk v jezik gluhih) tudi za slušno prizadete otroke.

Seznam novih in ponovno obnovljenih predstav

- a. Črni muc vasuje – lutkovna (5+); februar
- b. Žužkerada – dramska (4+); marec
- c. Bagdadski tatič – lutkovna (4+); april
- d. Prov hudo – dramska (8+); maj
- e. Romeo in Julija – lutkovna (12+), koprodukcija z GK; maj
- f. Laila – lutkovna (12+); september
- g. Tacamuca – lutkovna predstava iz kovčka & verzija za gluhe in naglušne (4+); september
- h. Lalanit – lutkovna (3+); obnova predstave iz l. 2000; september
- i. Vila Malina – lutkovna (3+); obnova predstave iz 2006; september
- j. Spet Kosovirji! – lutkovna (4+); obnova predstave iz l. 2000; oktober
- k. Brez – dramska (12+); oktober
- l. Stolp – dramsko/lutkovna (za odrasle); koprodukcija s SMG, oktober
- m. Mišek Miško in Belamiška – lutkovna (3+); november
- n. Snežna kraljica – dramska (5+); december

Ponovitve predstav

- a. za odrasle: 2 lutkovni – Prepovedane ljubezni (koprodukcija z Gledališčem KONJ), Love Dolls (koprodukcija z DudaPaiva Company)
- b. za mladino in odrasle: 4 dramske in 1 lutkovna – Avenija Q, Boksarsko srce, Kamni, Pink; Doktor Faust
- c. za starejše otroke: 1 dramska – Peter Nos je še vedno vsemu kos
- d. za mlajše otroke: 18 lutkovnih in 3 dramske – Bobek in barčica, Izgubljeni ton (koprodukcija s Forum Ljubljana), Jajce, Jurijevo čudežno zdravilo, Kdo je napravil Vidku srajčico, Knjiga o džungli, Male živali, Mali bobber in odmev, Povodni mož, Sapramiška, Štirje muzikanti, Šuško, Tik tak, Trnjulčica, Vžigalnik, Zmajček, Zvezdica Zaspanka, Žogica Marogica; Gospod Pepi in črviček Artur, Mala in velika Luna (koprodukcija s PG Kranj), Mavrica

Pregled naslovov in starosti ciljnih publik pokaže, da je program gledališča v pretežni meri še vedno namenjen otroški publik, da pa se hkrati počasi polnijo vrzeli v produkciji za starejše publike, tj. za učence druge in tretje triade osnovne šole in za dijake srednjih šol ter gimnazij. Produkcija predstav za odrasle ostaja nespremenjena. Sicer še vedno velja, da je starost ciljne publike obratno sorazmerna s številom naslovov in s številom obiskovalcev, vendar pa to velja predvsem za izven predstave. Prodaja zaključenih predstav za starejše otroke in mladino je v porastu, kar pripisujemo kadrovski okrepitvi v organizacijski pisarni. Najslabše so še vedno obiskane predstave za odrasle, kar zaenkrat rešujemo z vstopanjem v koprodukcijaska razmerja, dolgoročno pa vidimo rešitev v privabljanju širše gledališke publike v povezavi s priznanjem lutkovnega gledališča kot enakovredne uprizoritvene zvrsti.

Gostovanja po Sloveniji

Gledališče je izvedlo 134 gostovanj po Sloveniji. V primerjavi z realizacijo v l. 2010 (94 gostovanj) gre za znatno povečanje, kar lahko pripišemo okrepljenemu delu organizacijske pisarne, pri tem se osredotočamo na izgradnjo mreže zanesljivih in stalnih odjemalcev – gledališč, kulturnih domov in centrov po Sloveniji. Ugotovimo pa lahko tudi, da v realizaciji nismo dosegli napovedi iz letnega načrta (222 – skupaj z zamejstvom). To negativno razhajanje pripisujemo nerealnemu načrtovanju ob pripravi programa za l. 2011 – še posebej ob primerjavi z realizacijo iz l. 2010. V zvezi z obsegom gostovanj po Sloveniji velja zapisati, da zavod tudi v strategiji načrtuje povečevanje obsega, vendar pa ne napovedujemo drastičnega povečanja; dokler ne bomo imeli več manjših mobilnih predstav z majhno ekipo, je doseženi rezultat optimalen.

2. gostovanja v tujini

Izvedenih je bilo 9 odmevnih gostovanj v tujini:

- a. 11.4. do 13.4.2011 gostovanje predstave ŽUŽKERADA, Trst, Italija, Slovensko stalno gledališče Trst.
- b. 14.6.2011 gostovanje predstave MALE ŽIVALI, Budimpešta, Madžarska (v sklopu Dnevi Ljubljane v Budimpešti), Budapest festival, Merlin International Theatre.
- c. 19.6.2011 gostovanje predstave TRNJULČICA, Bratislava, Slovaška, Festival pravljic Bratov Grimm, Bratislavske babkove divadlo.
- d. 27.6.2011 gostovanje predstave ČRNI MUC VASUJE, Hradec Králové, Češka Republika, International Festival of European Regions, Divadlo Drak.

- e. 10.9. do 11.9.2011 gostovanje predstave ŠTIRJE MUZIKANTI in IZGUBLJENI TON, Zagreb, Hrvaška, PIF Festival, Međunarodni centar za usluge u kulturi (MCUK).
- f. 17.9.2011 gostovanje predstave ČRNI MUC VASUJE, Šentjanž v Rožu, Avstija, Kulturni in komunikacijski center.
- g. 20.9.2011 gostovanje predstave PREPOVEDANE LJUBEZNI, Ostrava, Češka Republika, 9th International Puppet Festival Spectaculo Interesse, Divadlo Loutek Ostrava.
- h. 7.11. do 8.11.2011 gostovanje predstave VŽIGALNIK, Rijeka, Hrvaška, 16. Revija lutkovnih gledališč, Gradsko kazalište lutaka Rijeka.

V primerjavi z napovedjo (10 gostovanj) smo z rezultatom lahko zadovoljni, gre tudi za preseganje rezultatov v primerjavi z doseženim v l. 2010. Leto 2011 je sicer bilo v znamenju okrepljene dejavnosti v smeri mednarodne prepoznavnosti, rezultati v obliki gostovanj v tujini pa bodo vidni že v l. 2012.

3. 9 nagrad v 2012

11. september, Festival PIF, Zagreb (Hrvaška):

Štirje muzikanti - Nagrada za skupinsko animacijo in izvajanje glasbe

Štirje muzikanti - Nagrada otroške žirije za najboljšo predstavo v celoti

24. september, Pikin festival, Velenje:

Mala in velika luna - nagrada Zlata Pika na Pikinem odru

25. september, Bienale ULU, Maribor:

Love Dolls - Posebna nagrada ansamblu za koherentno izvedbo uprizoritvene zamisli

Štirje muzikanti - Matija Solce - Nagrada za glasbo v interakciji z animacijo predmetov

Prepovedane ljubezni - Silvan Omerzu - Nagrada za likovno podobo

11. oktober, Zlata paličica, Ljubljana

Žužkerada – Jaša Jamnik, nagrada za režijo

Pink - Alenka Tetičkovič, nagrada za najboljšo igralko

Žužkerada – Vasilija Fišer, nagrada za scenografijo in kostumografijo

4. Zlata paličica

Uspešno je bil izveden festival Zlata paličica, ki se je z l. 2011 na novo programsko profiliral kot platforma (showcase) otroške in mladinske gledališke produkcije za domačo in tujo strokovno javnost. Po našem mnenju s tem postaja pomemben steber kulturne vzgoje v Sloveniji, kar se potrjuje tudi že z izkazanim interesom Cankarjevega doma, kulturnega in kongresnega centra, po soorganizaciji (tudi finančni soudeležbi) festivala v letu 2013.

5. Klemenčičeva monografija

Lutkovno gledališče se je ponovno izkazalo na založniškem področju, v decembru je s pomočjo namenskih sredstev in v sodelovanju z Gledališkim muzejem Slovenije izšla 134 stranska monografija o začetniku slovenskega lutkarstva, ob predstavitvi monografije je bila v Slovenskem gledališkem muzeju odigrana tudi Klemenčičeva predstava Doktor Faust.

6. videospot Murat & Jose: BREZ, produkcija LGL

Oktobra je bil lansiran videospot kot del promocijske akcije za predstavo Brez. Gre za prvi glasbeni videospot v produkciji LGL, vrtijo ga vse glasbene oddaje (vključno z MTV Adria), pesem Murata in Joseja iz predstave pa se vrtili tudi na radijskih postajah. Posebnost videospota je, da se začne in zaključi z napisom, ki reklamira predstavo v LGL. Glede na to, da gre za predstavo za mlade, ocenjujemo akcijo kot uspešno.

7. Skrb za razvoj lutkarske stroke

V prvi polovici leta so v zavodu potekale animacijske vaje pod vodstvom g. Braneta Vižintina. Tovrstnega poklicnega usposabljanja so se udeleževali člani našega ansambla (tudi dramskega dela), zaposleni v delavnicah in nekaj zunanjih gostov. V l. 2012 bo potekal nadaljevalni modul usposabljanja, ki naj bi se zaključil z manjšo predstavitveno produkcijo.

Junija je v zavodu potekala delavnica senčnega gledališča Federice Ferrari iz Teatro Gioco Vita (Piacenza, ITA). Obisk gospe Ferrari in študijske delavnice so bile načrtovane v okviru študija predstave Mišek Miško in Belamiška. K udeležbi smo pozvali tudi zunanje slušatelje. Delavnice so trajale teden dni, udeleževalo se jih je preko 10 slušateljev profesionalcev s področja lutkarstva in lučnega oblikovanja.

Zavod je v poletnem času podprl tudi udeležbo tehnologa iz gledaliških delavnic g. Mitje Ritmaniča na mednarodnem strokovnem srečanju na temo marionetnih lutk v Nemčiji.

Poleg evidentiranja in dokumentiranja materialov iz obsežne Klemenčičeve dediščine je jeseni steklo tudi sodelovanje z Akademijo likovnih umetnosti, študentka akademije pripravlja za svoje diplomsko delo na področju restavracije obnovo najbolj poškodovanih lutk iz prve predstave LGL Udarna brigada (A. Ingolič). V l. 2011 je bogata dediščina LGL, predstavljena v almanahu ob 60. letnici Po stopinjah lesene Talijske, postala dostopna tudi v okviru akademske spletne storitve NUK d-lib (www.d-lib.si).

Direktor LGL sem na zasedanju upravnega odbora Unime, ki je potekalo v okviru svetovnega lutkarskega festivala v Charlevillu, oddal nominacijo za članstvo v upravnem odboru. LGL že nekaj let plačuje slovensko članarino v tem združenju, ki ponuja mnogo strokovnih izmenjav in možnosti mednarodnega sodelovanja. Ker Unima sicer združuje vse ljubitelje lutkarstva (tudi amaterje), lutkovna gledališča že dlje časa težijo k ustanovitvi združenja profesionalnih akterjev na področju, ki bi omogočalo bolj osredotočeno delo. Novembra je LGL postalo eden od ustanoviteljev novega združenja NEECPA s sedežem v Tallinnu, ki trenutno združuje približno 20 lutkovnih centrov iz severa Evrope in Rusije.

8. Ponudba abonmajev

LGL je v sodelovanju z različnimi javnimi zavodi iz Ljubljane ponudilo za sezono 11/12 2 nova abonmaja. Vse stare abonmajske ponudbe smo obogatili z projekcijami kakovostnih animiranih filmov v Kinodvoru, z javnim zavodom Kinodvor pa smo zasnovali in ponudili nov najstniški abonma Dvanajst. Za programski presežek lahko štejemo abonmajsko ponudbo 5 javnih zavodov (MGL, SMG, Kinodvor, Kino Šiška in LGL) KUL abonma. KUL (Kultura, Umetnost, Ljubljana) abonma ponuja 8 dogodkov različnih zvrsti, s katerimi zabljammo mlade (15-25 let) v naše ustanove, ki jih želimo približati mladim kot ustrezna mesta za preživljanje prostega časa. Z dokaj skromnimi promocijskimi aktivnostmi nam je uspelo privabiti zagonski potencial (110 abonentov) s katerimi bomo lahko širili ciljno skupino skozi vso sezono (KUL abonma ima svojo Facebook stran). Poleg dodatnih najstniških in mladinskih abonentov je LGL uspelo povečati obseg vpisa standardne ponudbe abonmajev za slabo tretjino.

9. Sodelovanje z nevladnimi organizacijami in sorodnimi akterji

LGL je delovalo v l. 2011 povezovalno, spočelo je kar nekaj sodelovanj in bilo koordinator skupnim akcijam, naštejmo jih nekaj:

- KUL abonma,
- Moja Ljubljana (skupna ponudba kulturnega dneva Ljubljanski grad in LGL),
- Zmajev karneval v Ljubljani (Turizem Ljubljana, ljubljanske OŠ, MOL),
- dve študijski produkciji AGRFT (Lobanja, ki je žrla ljudi in Potohodec),
- v sodelovanju z zavodom Emanat in Variete je pripravilo ponudbo 4 neformalnih izobraževanj na področju umetnosti za otroke in mlade,
- gostilo je produkcijo KUD Baobab in KD Zofka Delo na belo,
- gosti vadbo sodobnega plesa Fičotrening v organizaciji UD Fičobalet,
- zagotavljalo je prostore za vadbo produkcije Dragana Živadinova (Država in Ljubezen – odvod) in Gorana Bogdanovskega (John zadnji),
- kot koproducent je sodelovalo z dvema slovenskima gledališčema (Romeo & Julija – Gledališče Koper in Stolp – Slovensko mladinsko gledališče),
- sodelovalo je v partnerstvih za 2 prijavi projektov na EU Culture in
- vstopilo je v 2 obetavni mednarodni koprodukcijski združbi (Bestiaries – Duda Paiva 2012/13 in Krabat – Ulrike Quade – 2014/15).

10. Varčevalni ukrepi

LGL je v l. 2011 izvajalo pregled vseh izdatkov in v okviru poslovanja uvedlo projektno vodenje stroškov, v okviru tega pa striktno varčevanje na vseh stroškovnih segmentih. Pregledali in revidirali smo praktično vse pogodbe s stalnimi zunanji izvajalci in izvedli pregledna celoletna javna naročila za stalna naročila (tisk, prevozi ipd.). V mesecu maju smo odpovedali pogodbeno razmerje s podjetjem Imos, ki nam je dajalo v najem skladiščne prostore – pred tem smo preselili in uredili ostala skladišča.

Zmanjšali smo obseg oglaševanja v dnevem časopisju (prej vsakodnevno, sedaj zgolj ob sobotah) in ga nadomestili z drugimi oblikami promocije (plakatiranje, splet ipd.).

Zmanjšali smo obseg zaposlenih, v primerih ko je to možno, nadomeščamo redna delovna razmerja s pogodbenimi zunanji izvajalci.

VI. KAZALCI

Ker smo vzpostavili podrobnejši nabor kazalnikov, ki ne ločuje po zvrsteh, tabeli nista povsem primerljivi, vseeno pa je možna evaluacija oz. ugotavljanje uspešnosti, glede na načrtovano (primerjava rezultatov v spodnji tabeli z načrtovanimi kazalci v zgornji tabeli) in v primerjavi z realizacijo leta pred tem (spodnja tabela). Prva primerjava kaže na določene nerealno načrtovane podatke, sicer se zdijo rezultati ugodni, primerjava z realizacijo v preteklem letu pa je na skoraj vseh kazalcih pozitivna.

Napovedani kazalniki za l. 2011 (iz programskega načrta)

Kazalci:	Skupaj:	Lutke:	Drama:
Število premier:	10	6	4
Število ponovitev iz prejšnjih sezon (št.naslovov):	29	21	8
Število vseh predstav (izvedbe premier in ponovitev):	777	562	215
Število obiskovalcev:	115.590	80.740	34.850
Število prodanih vstopnic:	104.000	74.000	30.000
Število gostovanj po Sloveniji in zamejstvu:	222	146	76
Število mednarodnih gostovanj skupaj:	10	8	2
Število mednarodnih gostovanj v državah EU:	10	8	2

Kazalniki realizacije - primerjava s preteklim letom	2010	2011
Število premier:	10	11
Št. ponovitev iz prejšnjih sezon (št. naslovov):	27	32
Št. domačih koprodukcij:	2	2
Št. mednarodnih koprodukcij:	0	0
Št. vseh javnih nekomercialnih prireditev skupaj:	821	908
- Št. izvedb premiernih produkcij:	183	211
- Št. izvedb ponovitev iz prejšnjih sezon:	562	515
- Št. izvedb gostujočih predstav:	33	59
- Št. ostalih javnih nekomercialnih prireditev:	43	123
Št. gostovanj po Sloveniji:	94	134
Št. gostovanj v zamejstvu:	4	3
Št. mednarodnih gostovanj (brez zamejstva):	7	9
Št. obiskovalcev vseh nekomercialnih prireditev:	115.598	115.116
Povprečna cena vstopnice:	4,24	4,19
Število prodanih vstopnic:	94.129	98.541
Število vseh zaposlenih v javnem zavodu:	61	60
Število zaposlenih igralcev:	24	24
Zasedenost zaposlenih igralcev (povprečno št. nastopov v letu):	89,3	120
Načrtovano št. honorarnih zunanjih sodelavcev:	139	153
- Od tega igralcev:	6	7
o Od tega igralcev, zaposlenih v drugih javnih zavodih:	1	2
Višina vseh odhodkov	3.369.428	3.004.952
Višina izdatkov za plače	1.690.013	1.734.874
Višina odhodkov za avtorske honorarje	244.811	219.600
Višina lastnih prihodkov	470.021	549.261

VII. ZAKLJUČEK

Javni zavod Lutkovno gledališče je v l. 2011 ob zmanjšanju odhodkov za 364.476,00 € ustvaril presežek prihodkov nad odhodki v višini 2.123,00 €. Svetu zavoda in ustanovitelju predlagamo, da se presežek porabi za nakup opreme v gledaliških delavnici (varilni aparat).

V tendenci zmanjševanja podpore javnih sredstev v javnem zavodu za l. 2011 ugotavljamo največje razhajanje s potrebami v segmentu prihodkov za plače s strani Ministrstva za kulturo RS. Negativna razlika je predvsem posledica nerealne in neuskrajene osnove za izračun potrebne višine sredstev. Gre za napako iz 2010, na katero smo v letu 2011 opozarjali ministrstvo, vendar se zdi, da bo razhajanje med prihodki in odhodki v tem

segmentu rešljivo žal zgolj z zmanjševanjem obsega zaposlenih, ki so vezani na državni vir. Drugo pomembno nesorazmerje v javni podpori beležimo na stroškovnem segmentu nakup opreme in investicijsko vzdrževanje. Zavod je v l. 2011 pridobil uporabno dovoljenje za novo prizorišče Oder pod zvezdami. Vendar pa je bilo za pridobitev dovoljenja na podlagi tehničnega pregleda treba odpraviti napake in pomanjkljivosti (predvsem na področju požarne varnosti – požarna vrata ipd.), za kar zavod ni imel na voljo namenskih javnih sredstev. V zakonskem roku smo pomanjkljivosti odpravili. Tretji stroškovni segment, ki ni bil pokrit z javnimi namenskimi sredstvi, je programski segment festival Zlata paličica. Tudi tega smo navkljub izkazani ignoranci financerjev izvedli. Za vse naštetu smo v l. 2011 uporabili lastne prihodke.

Navkljub zmanjšanju javnih prihodkov je zavod izpeljal vse zastavljene programske cilje. V primerjavi z letom pred tem je zavod ustvaril eno premiersko enoto več, 87 javnih prireditev več, v repertoarju je imel 6 več naslovov, izvedel dve gostovanji v tujini več in zaslužil slabih 80.000 € več lastnih prihodkov. Vse naštetu je bilo možno z boljšim izkoristkom kadrovskega potenciala, kazalec na tem področju kaže drastičen napredek - v povprečni zasedenosti igralcev, ta je narastla iz 89,3 na 120 nastopov na leto.

Ljudje, zaposleni v gledališču, so v tem kriznem trenutku tudi edini zanesljivi potencial, na katerega lahko računamo za uspešen izhod iz obdobja recesije.

Ljubljana, 20. 2. 2012

Uroš Korenčan, direktor